

Dubrovnik u Kraljevini Jugoslaviji 1929. - 1941.

Iz Sadržaja: Dubrovnik
u okvirima Kraljevine
Jugoslavije i Banovine
Hrvatske; Dubrovačka gradska
općina; Stanovništvo grada;
Gospodarstvo; Urbani razvoj;
Obilježja gradskog života;
Vjerski život; Sveopće prilike
u kulturi, prosvjeti i sportu

Prošloga tjedna iz tiska je izašlo djelo našega uglednog povjesničara dr. sc. Franka Miroševića, rođenoga Velolučanina. Za nakladnika djela *Dubrovnik u Kraljevini Jugoslaviji 1929. - 1941.* potpisan je prof. dr. sc. Željko Holjevac, recenzentice su bile prof. dr. sc. Mira Kolar-Dimitrijević i prof. dr. sc. Zlata Živković-Keže, koja je ujedno i redaktorica. Lekturu je izvršila Ivana Filipović Grčić, a oblikovanje naslovnice bilo je u nadležnosti Zlatka Rebernjaka.

Knjiga ima 251 stranicu, 86 fotografija, 14 tabela, četiri preslike geografskih karata, 15 preslika iz publikacija s ukupno 12 dijelova. Prvi dio je „Predgovor“ (9 - 10). Drugi dio: „Uvod“ (11 - 23) ima tri dijela, treći dio: „Dubrovnik u okvirima Kraljevine Jugoslavije i Banovine Hrvatske“ (23 - 68) ima dvadeset dijelova, četvrti dio: „Dubrovačka gradska općina“ (69 - 84) ima osam dijelova, peti dio: „Stanovništvo grada Dubrovnika“ (85 - 115) ima trinaest dijelova, šesti dio: „Stanovništvo“ (116 - 139) ima sedam dijelova, sedmi dio: „Urbani razvoj“ (140. - 162) ima deset dijelova, osmi dio: „Obilježje gradskog života“ (163 - 194) ima deset dijelova, deveti dio: „Vjerski život u Dubrovniku (195 - 202) ima četiri dijela, deseti dio: „Sveopće prilike na polju kulture, prosvjete i sporta“ (203 - 225) ima sedam dijelova, jedanaesti dio je „Epilog“ (226 - 231) te dvanaesti dio, u koji spadaju: „Sažetak“ (232 - 233), „Summary“ (234 - 235), „Imensko kazalo“ (236 - 244), „Izvori i literatura“ (245 - 249), „Pokrate“ (250) i „O autoru“ (251).

U Predgovoru, autor na početku navodi: „Knjiga *Dubrovnik u Kraljevini Jugoslaviji 1929. - 1941.* rezultat je nastavka dugogodišnjih istraživanja o tom značajnom dalmatinskom gradu. Budući da su već objavljene moje knjige (...), želio sam da ovom knjigom Dubrovnik dobije cjelovitu povijest koja je nezamisliva bez obrade događajne i političke povijesti u vrijeme tzv. 'velikih promjena', kako nazivaju međuratno razdoblje od Kraljevine Jugoslavije do izbijanja Drugog svjetskog rata. No, ostvarivanje te zamisli nije mi bilo ni lako ni jednostavno jer sam istraživanja morao provesti u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu listajući dubrovačke novine navedenog razdoblja i

pregledavajući spise arhivskih fondova pohranjenome u Hrvatskome državnom arhivu u Zagrebu i Državnom arhivu u Dubrovniku. Teškoće u tom višegodišnjem istraživanju bila su u tome što je vrela mnogo za to međuratno razdoblje, ali je u hrvatskoj historiografiji malo cjelovite literature - tekstova, povijesnih, analitičkih, književnih i drugih - koja obrađuju međuratnu svakodnevicu Dubrovčana.“ Na kraju „Epiloga“, pod naslovom: *Ususret Drugom svjetskom ratu - 1941.* dr. sc. Franko Mirošević je zapisao: „Ova kronika o dubrovačkim sveopćim prilikama u međuratnom razdoblju zaustavila se pred 1941. godinom. Onom tijekom koje će - u ratnim europskim i svjetskim olujama - rat pogoditi sve ljude bez razlike. Osjetit će se to i u svakodnevnom životu grada Dubrovnika i njegovih stanovnika. I uspostava Nezavisne Države Hrvatske 10. travnja 1941. djelovat će na novu vlast koja je prihvatila korjenito poništenje onoga što je postignuto u proteklim desetljećima i što je u svekolikom životu stanovnika stoljetnog grada Dubrovnika bilo duboko ukorijenjeno, u sredinu u kojoj su živjeli, djelovali i evidentno doprinosili gospodarskom, kulturnom, prosvjetnom i inom napretku.“ Inače, dr. sc. Franko Mirošević je izuzetno plodan pisac iz područja povijesti. U razdoblju od 1960. do 1980. u časopisima je objavio dvadeset studija i članaka iz metodike nastave povijesti. U pogledu udžbenika i priručnika iz istog područja, objavio je 19 naslova, najviše za gimnazije za sva godišta i razrede (osim

prvog razreda gimnazije). Za stručne škole napisao je povijest za prvi i drugi razred, a za osnovne škole za sedmi razred osnovne škole. Udžbenike i priručnike pisao je uglavnom devedesetih godina prošlog stoljeća. Znanstvene monografije piše od početka devedesetih godina. Njegovo djelo *Počelo* je 1918. - Južna Dalmacija od 1918. do 1929., iz tiska je izašlo 1992. Druga njegova monografija *Vaterpolo klub Vela Luka* 1953. - 2003. koautorski je rad s g. Nevenkom Šeparović. Navodi kako su nositelji tog kluba bili su velolučki studenti, među kojim sam bio i on. Treća njegova monografija je *Dubrovački kotar u NDH* tiskana u Dubrovniku 2016. Nakladnik je Udruga antifašista Dubrovnik. U isto vrijeme, istraživao je i povijest Moslavine prve polovice 20. stoljeća. O toj povijesti napisao je s doktorom društvenih i humanističkih znanosti, ali i liječnikom Draženom Kovačevićem dvije knjige. Prva je *Nemiri i stranački život u Moslavini 1917.-1923.*, Bila je to njegova četvrta monografija Ovo djelo je tiskano 2013. Peta njegova monografije je *Stranka prva u Moslavini od 1875. do 1929.* iz 2016. Šestu monografiju pod naslovom *Političke i gospodarske prilike u Dubrovniku i okolici tridesetih godina dvadesetog stoljeća* napisao je zajedno s prof. dr. sc. Marijom Benić Penava s Odjela za ekonomiju i poslovnu ekonomiju Sveučilišta u Dubrovniku. Djelo je izašlo iz tiska 2019. Na kraju, sedma i posljednja njegova monografija uključuje prikazano djelo. Ipak, ima jedna tema, na koju je dr. sc. Franko Mirošević posebno ponosan. To je dio o povijesti rodnog mjesta Vele Luke i otoka Korčule. U časopisu *Luško* libro opisao je povijest Vele Luke od 1918.-1944., a u *Godišnjaku grada Korčule*, *Zborniku Smokvice*, *Zborniku Čare* kao i *Blatskom zborniku*, opisao je isječke iz povijesti navedenih mjesta. U zbornicima tiskanim u čast istaknutih povjesničara: Filipa Potrebeice, Ljube Bobana, Dragutina Pavličevića, spomenute prof. dr. sc. Mire Kolar Dimitrijević, Hrvoja Matkovića, Nikše Stančića, Franje Šanjeka i Mirka Valentića, napisao je jedan prilog. Broj članaka, rasprava i studija napisao je mnogo, više od 88. Pisao je i prikaze knjiga, udžbenika i časopisa ukupno više od 91. Bio je urednik udžbenika i posebnih izdanja, ukupno 16, urednik znanstvenih monografija 43 i urednik deset posebnih izdanja i časopisa. N. B. Na početku svoga posljednjega djela, dr. sc. Franko Mirošević je napisao: „U spomen bratu Mirku, babi Frani i teti Željki.“ Knjiga se može kupiti kod nakladnika. Kontakt osoba je gđa Mirjana Pavić-Jurinić (e-adresa: paic.jurinic@gmail.com).

ZDRAVKO BAZDAN